3. Uudistuva ja tuottava Suomi

Liikenneverkoissa on noin 69 miljardin euron kansallisomaisuus. Samaan aikaan väyläverkkoon kohdistuu kasvava korjausvelka, ilmastonmuutoksen rasitus, kasvavat liikennekuormat sekä uusia ympäristö-, huoltovarmuus- ja turvallisuusvaatimuksia.

Kaikki väylähaasteet eivät ratkea rahoitusta lisäämällä. Tarvitaan myös parempia materiaaleja, menetelmiä ja toimintatapoja. Rakentamisen tuottavuuskehitys on ollut hidasta, joten kirittävää on paljon. Kansallinen TKI-järjestelmämme tunnistaa myös heikosti tutkimuksen, jonka suurin hyöty syntyy kotimaassa julkisen omaisuuden parempana elinkaaritaloutena ja yhteiskunnan toimintavarmuutena, ja väylätutkimus on jäänyt TKI-rahoituksen katveeseen.

TAVOITE 2027–2031: Tuodaan TKI vahvemmin infran rakentamisen ja kunnossapidon tueksi, jotta veroeuroilla saadaan enemmän aikaan ja kansallisomaisuus kestää pidempään.

RATKAISUT

- *Väyläinfran oma TKI-ohjelma:* Käynnistetään hallituskaudella väyläinfran TKI-ohjelma 6 miljoonan euron kokonaisrahoituksella. Kohdennetaan ohjelma sinne, missä infra-alan kehittämistarve ja yhteiskunnallinen hyöty on suurin: materiaalien kestävyyteen ja kiertotalouteen, digitalisaatioon, dataan ja automaatioon, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen sekä huoltovarmuuden ja väyläinfran kaksoiskäytön vahvistamiseen. Arvioidaan ohjelman vaikuttavuus 2031 ja päätetään jatkosta tulosten perusteella.
- *TKI-rahoitusjärjestelmä:* Uudistetaan Business Finlandin ja Suomen Akatemian arviointikriteerejä, jotta kansallinen TKI-rahoitus tunnistaisi nykyistä paremmin julkisen omaisuuden arvon säilymistä, kustannussäästöjä ja yhteiskunnan toimintakykyä tukevan tutkimuksen ja jotta infratutkimuksellekin voisi hakea rahoitusta.
- *Arviointikriteerien kehittäminen:* Otetaan käyttöön uusia arviointikriteerejä julkiseen infrastruktuuriin liittyvässä tutkimuksessa pelkkien julkaisu- ja patenttimäärien rinnalle. Infra-TKI:n tuloksia tulee arvioida hyötymittarein, joita voivat olla kustannussäästöt, rakenteiden pidentynyt elinkaari, päästöjen väheneminen ja parempi toimintavarmuus.

AVAINLUKUJA: Liikenneverkkojen arvo 69 mrd. € • INFRA-TKI-ohjelman kokonaisrahoitus 6 milj. € / hallituskausi • Rahoitus vastaa 0,009 % osuutta liikenneverkkojen arvosta. • 1 % tehokkuusparannus perusväylänpidossa kattaa ohjelmaan kustannukset jo 4 kuukaudessa.

Lisätietoa

Pikkuparannus asfaltissa voi säästää yhteiskunnalta miljoonia

Suomi tarvitsee infra-alalle TKI-ohjelman – tehostaisi julkisen rahan käyttöä

Kysy lisää:
Nina Raitanen
INFRA ry